

volacího důvodu §u 503 čís. 4 c. ř. s. vyhověti ve smyslu shora uvedeného výroku.

Čís. 2168.

Jest povinností prodatele, postarati se o to, by zboží, podléhající zkáze, dostalo se kupiteli co nejrychleji. Za prodlení osoby třetí odpovídá odesílatel dle §u 1313 a) obč. zák.

Kupitel jest povinen zachovati se dle čl. 347 obch. zák., jakmile zboží došlo do jeho sídla, třebas bylo původně smluveno zaslání do jiného místa.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1923, Rv I 725 22.)

Žalující firma (v Jablonci nad Nisou) prodala žalované firmě (v Nymburce) vagon šumavských borůvek k převzetí ve stanici Eisensteinu na Šumavě. K výzvě žalované ze dne 14. srpna 1919, by jí borůvky byly zaslány, žalobkyně přistoupila, omylem odesílatele žalobkyně se však stalo, že vagon místo do Nymburka řízen byl dne 19. srpna 1919 do Jablonce nad Nisou a teprv odsud poslán do Nymburka, kamž došel dne 26. srpna 1919. Při příchodu do Nymburka bylo zjištěno, že borůvky se zkazily, pročez je žalovaná dala žalobkyni k dispozici. Žalobce o zaplacení kupní ceny procesní soud prvního stádu vyhověl, o dovolací soud ji zamítl. Důvody: Žalovaná dala vagon dne 26. srpna 1919 telegraficky a dopisem žalobci k dispozici, poněvadž zboží došlo ve stavu kvasícím, shnilém a nebylo proto k potřebě, a dala si tuto vadu zboží ve smyslu § 88 not. ř. dvěma znaleckými svědky notářským úřadem v Nymburce dne 27. srpna 1919 potvrditi. Tím dala žalovaná zřetelně na jevo, že nepřijímá zásilku jako plnění, a jest na žalobci, by prokázal, že borůvky při dodání odpovídaly tomu, co bylo ujednáno, a že nemá viny na tom, že zásilka nesprávně byla řízena přes Jablonec (§ 1298 obč. zák., Staub-Pisko čl. 346 § 45). Prvý soud bezvadně zjistil, že opozdění několika dnu následkem protismluvních dopravy přes Jablonec v létě úplně stačilo, by zboží, jež bylo odesláno čerstvé, došlo žalovaného ve stavu zcela neupotřebitelném. Prvý soud sice současně zjistil, že žalobce opozdění nezavinil, přehlédl však při tom, že žalobce byl ku žalovanému ve smluvním poměru, že byl dle čl. 344 obch. zák. povinen, učiniti za žalovaného dispoice ohledně dopravy s pečlivostí řádného obchodníka, tak že ručí žalovanému dle §u 1313 a) obč. zák. též za zavinění osob, jichž při tom použil, jako za zavinění vlastní. Tím, že žalovaná strana převzala borůvky od dráhy, ačkoliv je pozastavila, dostala své povinnosti podle čl. 348 obch. zák., postarati se o prozatímní uschování. Po té bylo věci žalujícího, by se o borůvky postaral, a byl-li toho náhledu, že jich lze použiti ještě k jinému účeli, nesměl se spokojiti s dotazem na nádražní stanici, kde se borůvky nacházejí, nýbrž mči učiniti kroky k dalšímu zužitkování borůvek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc správně po stránce právní. Původní smlouva, že zboží má býti žalovanému předáno v Eisensteinu, byla změněna přijetím nabídky učiněné žalovaným žalobci v telegramu z 14. srpna 1919. Žalobce nepředal skutečně žalovanému zboží v jmenovaném místě, nýbrž zaslal je odtamtud do Nymburku, kde žalovaný má své sídlo. Z toho vyplývají tyto důsledky: Žalobce byl povinen při zásilce zboží zachovati péči řádného obchodníka dle čl. 344 obch. zák. K tomu nedostačilo, by zboží dal dopravit na dráhu a naložiti do vozu, nýbrž bylo povinností jeho postarati se o to, by dopraveno bylo do sídla žalované firmy co nejrychleji, neboť šlo o zboží za teplé doby roční rychlé zkáze podléhající. První podmínkou toho bylo, by zboží šlo přímo a ne oklikou, jak se ve skutečnosti stalo. Za prodlení tím způsobené odpovídá žalobce, třeba zboží bylo do Jablonce místo do Nymburka zasláno třetí osobou, neboť závazek zaslati zboží do žádaného místa převzal žalobce, a použil-li k splnění jeho služeb třetí osoby, ručí dle §u 1313 a) obč. zák. a čl. 1 obch. zák. za její zavinění. Vývody odvolacího soudu jsou v tomto směru případné a správné. Žalovaný byl povinen, nechtěl-li pozbyti nároků ze správy pro vady zboží, zachovati se dle čl. 347 obch. zák., jakmile zboží do jeho sídla došlo. Nezáleží na tom, že zásilka do Nymburku nebyla původně smluvena, stačí skutečnost, že zboží bylo tam zasláno v Eisensteinu (sr. Kom. Staub-Pisko § 5 k čl. 347). Pro posouzení jakosti zboží byl rozhodujícím stav jeho v čas příchodu jeho do Nymburku. Odvolací soud vyvodil správně důsledky i z této okolnosti. Další výtky odporují skutkovým zjištěním. Prokázáno je, že žalovaný dal zboží k dispozici v Nymburku, a že postaral se dle čl. 348 obch. zák. o jeho úschovu. Nezáleží na tom, že bylo dáno k dispozici ještě na dráze a teprve potom uloženo jinde, ovšem v témže místě. Bylo dále zjištěno, že zkáza zboží byla v příčinné souvislosti s prodlením, jehož vyžadovala delší doprava, a nezáleží na tom, že zkáza zboží mohla nastati i na přímé dopravě.

Čís. 2169.

Není třeba, by ujednání uvedená v §u 2, odstavec třetí, odpůřčího řádu, stala se pouze na oko.

Se stanoviska §u 8 odpůřčího řádu stačí, lze-li za to míti, že žalobcova pohledávka nebude kryta nejvyšším podáním za hypoteku.

Vyhlášení úpadku na jmění vlastníka hypoteky jest bez vlivu na rozepři, jíž hypotekární věřitel odporuje přednostně silnějšímu zástavnímu právu osoby třetí.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1923, Rv I 753 22.)

Žalobci příslušela proti manželci žalované pohledávka 15.197 K, pro niž vloženo bylo 21. prosince 1921 na dlužníkovu nemovitost zástavní právo. Před tím, 13. května 1921, vloženo bylo pro žalovanou na téže nemovitosti zástavní právo pro pohledávku 12.000 K. Na jmění dlužníka byl uvalen úpadek. Odpůřčí žalobě, jíž se žalobce domáhal bezúčinnosti